

DLIS - Rezumat al rezultatului 1

Context

În Europa, serviciile de stat sunt din ce în ce mai dematerializate, iar a deveni sau a fi un vehicul pentru consolidarea drepturilor și a accesului la serviciile esențiale necesită ca asistenții sociali să dobândească cunoștințe digitale solide. Aceștia trebuie să dezvolte competențe reflexive specifice domeniului lor profesional (Plantard & al., 2021). Proiectul european DLIS (2021-2024) face parte din politicile Uniunii Europene de dezvoltare a digitalizării societății și își propune să redefinească contururile profesionalizării asistenților sociali în domeniul medierii sociale digitale. Cofinanțat de fondul european Erasmus +, DLIS reunește șase parteneri din cinci țări europene, reprezentând vestul, estul și sudul Europei, toți implicați în cercetare, educație și formare în domeniul asistenței sociale. DLIS apără alfabetizarea digitală și lupta împotriva inegalităților sociale

Pe lângă participarea la dezbateri, discuții și noi inițiative de formare pentru a sensibiliza profesioniștii din domeniul asistenței sociale cu privire la această problemă, obiectivul proiectului european DLIS este de a ghida practicile profesioniștilor din domeniul asistenței sociale folosind metode de învățare adecvate. Nucleul abordării constă în îmbunătățirea calității sprijinului acordat persoanelor vulnerabile și celor care sunt excluse numeric și social. DLIS își propune să

1. Realizarea unui inventar al nevoilor de formare în țările proiectului prin diagnosticarea agilității digitale a studenților și profesioniștilor din domeniul asistenței sociale prin elaborarea unui indice de agilitate digitală,
2. Identificarea nevoilor specifice ale profesioniștilor în vederea formării acestora și a reducerii vulnerabilității digitale a beneficiarilor,
3. Să modeleze sisteme de învățare care să răspundă nevoilor funcționale, etice și juridice ale profesioniștilor, în vederea combaterii inegalităților rezultate din diferitele decalaje digitale pe care le resimt persoanele care beneficiază de sprijin,
4. Să producă instrumente transferabile și ghiduri practice pentru profesioniștii din Europa.

Rezultatele contribuie la învățarea medierii sociale digitale ca practică emergentă în predarea asistenței sociale prin proiectarea de instrumente de învățare: indice de agilitate digitală, ghid pentru repere etice și deontologice și clipuri video.

Acest raport, Output 1, prezintă o imagine de ansamblu a politicilor europene de digitalizare, realizările acestora și noile nevoi de formare în ceea ce privește agilitatea digitală a studenților și a profesioniștilor. În acest perimetru, raportul se concentrează pe cele 5 țări europene partenere ale DLIS : Belgia, Franța, Luxemburg, Grecia și România. Obiectivul dublu al acestui prim rezultat este

- 1- să evidențieze inegalitățile contextelor naționale și realitățile decalajului digital : cadrul legislativ, nevoile, instrumentele și abordările existente, oferind o imagine de ansamblu a fiecărei țări partenere.

- 2- să identifice nevoile de formare ale asistenților sociali și să creeze un indice de agilitate digitală.

Metode

Partea 1 a acestui dosar identifică contextele. Aceasta se bazează pe o analiză succintă și sintetică a literaturii și a cunoștințelor documentare referitoare la liniile de dezvoltare ale politicilor UE privind digitalizarea societății și în care au loc transformări și tranziții sociale. Ne-am bazat pe textele originale publicate de UE, inclusiv documente factuale, date statistice și referințe academice referitoare la transformările din asistența socială. Am efectuat o scurtă căutare bibliografică în bazele de date ale platformei CAIRN.

Partea a doua a documentului, dedicată conceperii unui instrument comun de agilitate digitală, își bazează abordarea pe colectarea de situații-problemă (relatări de practici) colectate de cursanții din cadrul formării profesionale și/sau formării inițiale. În plus față de literatura științifică și profesională și de dezbaterile generate pe tema agilității digitale și a muncii sociale, această producție se bazează pe analiza a 58 de interviuri realizate în Franța și Belgia, precum și a 63 de chestionare trimise studenților și profesioniștilor.

Rezultate

Analiza noastră evidențiază condițiile necesare pentru o tranziție digitală de succes pentru grupurile cele mai vulnerabile din punct de vedere digital : persoanele în vârstă, cele mai sărace persoane care beneficiază de prestații sociale minime, cele mai puțin calificate, cele mai puțin educate. Acestea se numără printre grupurile țintă pentru asistența socială.

Pentru a construi indicele de agilitate digitală, 442 de elevi au fost invitați să participe la diverse activități didactice: 247 de elevi (BAC 1 - BAC2 și Master 2) și 195 de elevi BAC 3.

Rezultatele cercetării au evidențiat trei domenii majore de preocupare:

- necesitatea de a construi un limbaj comun în jurul obiectivelor de producție
- negocierea pentru a se asigura că fiecare partener dispune de competențele necesare într-un cadru socio-tehnic comun,
- măsurarea influenței termenelor specifice fiecărui partener și a impactului lor potențial asupra perioadelor de producție.

Rezultatele noastre evidențiază dificultatea de a traduce competențele digitale și agilitatea digitală a studenților din domeniul asistenței sociale într-un limbaj comun: este ambițios, complex și bogat să reunești 6 parteneri europeni din diferite țări, regiuni și funcții. Rădăcinile teritoriale și socio-culturale sunt multe și variate. Cu limitele sale, acest exercițiu de punere în comun a resurselor pentru a construi indicele de agilitate digitală și de analiză a rezultatelor chestionarului a evidențiat nevoi profesionale eterogene în ceea ce privește natura învățării care trebuie dobândită și gradul de urgență în formarea studenților în asistență socială într-un subiect sau altul.

În plus, problema securității cibernetice a datelor beneficiarilor pare a fi de o importanță capitală pentru unii (Franța, Belgia, Grecia) și mai puțin pentru alții, în această etapă de dematerializare a serviciilor.

În cele din urmă, acest prim rezultat va face posibilă formalizarea recomandărilor europene adresate autorităților și profesioniștilor pentru accesul digital care luptă împotriva inegalităților sociale și a decalajului social (Brotcorne & Mariën, 2022).

Rezultatele reunesc și produc date obiective pentru diagnosticarea agilității digitale a studenților din domeniul asistenței sociale : provocarea este de a caracteriza punctele forte și punctele slabe digitale ale studenților din acest domeniu specific de învățare.

Această etapă de diagnosticare este utilizată pentru a sprijini producția de instrumente concepute pentru a oferi răspunsuri de învățare prin intermediul sistemelor concepute și dezvoltate în jurul problemelor de utilizare digitală în asistența socială (rezultatele 2 și 3).

Discuții și perspective

Pentru a dezvolta indicii de agilitate digitală, partenerii au produs un instrument de diagnostic digital pentru studenții din țările lor respective. Analiza nevoilor efectuată în faza de pre-proiect a condus partenerii la concluzia că nu există încă acest tip de instrument pentru asistenții sociali și studenții în asistență socială, deși aceștia sunt interfețele reale între societatea civilă și autoritățile publice în ceea ce privește emanciparea socială și promovarea drepturilor sociale. Deși construirea indicatorului va fi utilizată inițial pentru o etapă transnațională de diagnosticare, indicii ar putea fi reutilizat ulterior de către instituțiile de formare. Acestea îl vor putea utiliza în cadrul formării inițiale și continue, pentru a pregăti cursanții să își evalueze nivelul de agilitate și să îi sensibilizeze cu privire la numeroasele aspecte care stau la baza utilizării tehnologiilor digitale în asistența socială.

Scopul acestui instrument este, prin urmare, de a fi duplicat: instituțiile de învățământ superior în domeniul asistenței sociale și cele implicate în formarea continuă în domeniul asistenței sociale vor putea să îl adapteze la nevoile lor și la evoluția accesului la drepturile și serviciile esențiale. Institutele de formare vor putea apoi să ofere sprijin direcționat pentru ucenicile lor digitale în legătură cu problemele specifice care apar în domeniul lor profesional.

În acest sens, crearea unui indice de agilitate digitală este o abordare inovatoare cu un potențial ridicat de transferabilitate în afara proiectului: către instituțiile de formare europene care nu dispun de acest instrument, către profesori, formatori, manageri educaționali și comunități de studenți din cadrul formării în domeniul asistenței sociale, precum și către profesioniștii din domeniul asistenței sociale și organizațiile care îi angajează și care doresc să le evalueze alfabetizarea digitală. Până în prezent, strategiile de îmbunătățire a competențelor digitale ale asistenților sociali s-au bazat pe inițiative personale și/sau organizaționale și au oferit în principal răspunsuri „de la caz la caz”. Deoarece efectele acestor strategii par a fi limitate, este necesar un cadru mai larg care să cuprindă sprijinirea grupurilor vulnerabile în toată complexitatea mediului digital și dematerializat al societății actuale.